

historisch centrum limburg

ARCHIEF

JAAARREKENING

2024

Historisch Centrum Limburg

Locatie Maastricht (hoofdvestiging)

Sint Pieterstraat 7
6211 JM Maastricht
+31 (0)43 328 55 00
info@hclimburg.nl

Locatie Heerlen

Navolaan 83
6414 HE Heerlen
+31(0)43 328 55 00
info@hclimburg.nl

Inhoudsopgave

1	Voorwoord	3
2	Paragrafen	4
2.1	Verslaglegging	4
2.2	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	4
2.3	Onderhoud kapitaalgoederen	6
2.4	Financiering	6
2.5	Bedrijfsvoering	7
2.6	Rechtmatigheid	7
2.7	Verbonden partijen	8
2.8	Organisatiegegevens	8
2.9	Openbaarheid	9
2.10	Ondertekening	9
3	Baten en lasten met toelichting	10
3.1	Rechtmatigheidsverantwoording	13
3.2	WNT-verantwoording	14
4	Balans met toelichting	17
5	Grondslagen	24
6.	Overige gegevens	27
6.1	Controleplicht	27
6.2	Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming	27
6.3	Voorstel	27
6.4	Gebeurtenissen na balansdatum	28
6.5	Personele bezetting	28
6.6	WNT-verantwoording	28
6.7	Rechtmatigheidsverantwoording	28
6.8	Controleverklaring	28
7	Controleverklaring	29

1 Voorwoord

Met het jaar 2024 sluit het Historisch Centrum Limburg (HCL) haar eerste lustrum af sinds de start van de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling HCL op 31 december 2019.

Dit vijfde jaar kenmerkt zich voor het HCL vooral door de navolgende zaken.

Ingrijpende bestuurlijke veranderingen als gevolg van het aankomende uittreden van de minister uit de Gemeenschappelijke Regeling van het HCL en de inzet om met een groot aantal huidige DVO partners te verkennen of toetreding in de GR HCL mogelijk is. Tevens heeft het HCL, in samenwerking met het Limburgse traject van bureau Boels Zanders, in het verslagjaar de wettelijke wijzigingen doorgevoerd in de GR HCL juli 2024 op basis van de gewijzigde Wet op de Gemeenschappelijke Regelingen.

De invoering van de nieuwe Archiefwet, ofschoon deze in het verslagjaar nog niet in behandeling is genomen door de Tweede Kamer en dus tegen alle verwachtingen in nog niet werd vastgesteld eind 2024, maakte al wel dat HCL aandacht gaf aan de aankomende wijzigingen en de voorbereidingen die moeten worden getroffen bij onze zorgdragers en in de werkprocessen bij het HCL. Het uitvoeren van de wettelijke taken is onze kernactiviteit en vraagt om verandering en innovatie ten aanzien van goed archief- en informatiebeheer.

De intensivering van onze dienstverlening naar de burger en naar de bij ons aangesloten overheden hebben we voortvarend voortgezet in 2024. De eerste fase van ons nieuwe aanbod *digitalisering op verzoek* (DoV) is in het verslagjaar vormgegeven en de resultaten van onze scanstraat dragen er aan bij dat steeds meer archieven breed toegankelijk zijn geworden voor iedereen.

Tevens is in het verslagjaar veel speciale aandacht geweest voor de vernieuwing van onze bedrijfsorganisatie op met name het gebied van intern archief- en informatiemanagement en de vernieuwing van onze bedrijfsvoering op basis van de wettelijke vereiste bestuurlijke en financiële kaders, zoals vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Kortom een fors en intensief jaar met veel toekomstgerichte veranderingen en waarin veel is bereikt. Maar ook een jaar dat zich kenmerkt door een blijvende stabiele en zorgvuldige uitvoering van de reguliere taken op het gebied van advies en toezicht, het archiefbeheer op al onze collecties en de ondersteunde werkzaamheden in de breedste zin om het HCL goed te laten functioneren.

Deze jaarrekening geeft inzicht in de financiële aspecten van dit enerverende verslagjaar, welke werd afgesloten met een positief exploitatiesaldo vóór bestemming van €1.604.709. Alle in de jaarcijfers opgenomen bedragen luiden in Euro's.



Lita Wiggers
Directeur Historisch Centrum Limburg
HCL, 16 april 2025

2 Paragrafen

2.1 Verslaglegging

In de GR HCL (artikel 16-23) zijn bepalingen opgenomen ten aanzien van de begroting, de meerjarenraming en de jaarstukken. De Wet Gemeenschappelijke Regelingen (GR) en de Gemeentewet (GW) schrijven voor dat iedere GR begrotings- en verantwoordingsstukken opstelt conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Dit besluit is ook van toepassing op het HCL; de betreffende stukken zijn conform de BBV opgesteld.

Het HCL voert één programma uit; er is geen nadere onderverdeling in deelprogramma's.

2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin het HCL in staat is middelen vrij te maken om substantiële financiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit aanpassing van het beleid vereist. Een risico is de kans op het optreden van een positieve dan wel negatieve gebeurtenis van materieel belang, die niet voorzien is in de begroting van enig jaar.

Conform artikel 1 van de GR HCL heeft het HCL tot doel "de belangen van de minister en de colleges B&W bij alle aangelegenheden betreffende de archiefbescheiden, collecties, individuele documenten en dergelijke die berusten in de rijksarchiefbewaarplaats in de provincie en de archiefbewaarplaatsen van de gemeenten, in gezamenlijkheid te behartigen". Voor de bekostiging van de uitvoering van deze taken is het HCL nagenoeg geheel afhankelijk van de deelnemers.

Het weerstandsvermogen betreft de overige reserve en bedraagt per 31 december 2024 € 338.720 . Dit betreft 10% van de deelnemersbijdragen in het HCL ten behoeve van het uitvoeren van de archieftaken. Het weerstandsvermogen is daarbij gelijk aan de maximale reserve conform de GR HCL, waar in artikel 22 is opgenomen dat deze in enig jaar niet meer dan 10% van de gezamenlijke deelnemersbijdragen mag bedragen, te weten € 3.387.195 obv begroting 2025.

	2024	2023
Stand per 1 januari	€ 604.015	€ 604.015
Toevoeging / onttrekking boekjaar	€ 265.295	0
Stand per 31 december (2024 voor resultaatbestemming)	€ 338.720	€ 604.015
Algemene reserve in % van deelnemersbijdrage GR tbv uitvoering archieftaken	10,00%	17,07%

Risico's die van invloed kunnen zijn op de toekomstige cijfers zijn:

a) Wijzigingen in de GR of de bijdrage deelnemers	Risico
b) Wijzigingen in subsidies en zakelijke diensten	Laag
c) CAO aanpassingen en ww-verplichtingen	Laag
d) Calamiteiten ten aanzien van het gebouw of de archieven	Laag
e) Wijzigingen in btw-regime of regime vennootschapsbelasting	Laag
f) Vertraging in groeitempo e-depot inkomsten	Midden
g) Afhandeling van beoogde vervroegde beëindiging AMV-project	Laag

Genomen risicomaatregelen:

Ad a)

Wijzigingen in de samenstelling van de GR of de bijdrage van deelnemers dienen altijd met unanimiteit genomen te worden, zodat deze eventualiteit zich niet eenzijdig voor kan doen zonder bijbehorende afspraken welke vooraf in de (meerjaren)begroting kunnen worden verwerkt

Ad b)

Ten aanzien van de extra benodigde personele capaciteit en zakelijke diensten wordt gewerkt met tijdelijke functies en arbeidsovereenkomsten, dan wel worden met opdrachtgever financiële afspraken gemaakt waardoor eventuele transitie- en ww-verplichtingen richting zittend personeel door opdrachtgever worden afgedekt.

Ad c)

In de begroting en meerjarenraming wordt er van uitgegaan dat de kosten van CAO aanpassingen structureel 1% hoger liggen dan de indexerings van inkomsten.

Ad d)

Het HCL kent zowel een brand-, opstal als inboedelverzekering. Vanwege hun uniciteit zijn de archieven zelf niet verzekerd. Wel zijn in het gebouw een veelheid aan maatregelen (o.a. extra brandwerende deuren en waterdetectie, collectiehulpverleningsplan) genomen om het risico van calamiteiten in de archieven tot een minimum te beperken.

Ad e)

Ten aanzien van zowel btw als vennootschapsbelasting zijn er door de Belastingdienst uitspraken gedaan, waardoor het HCL goed weet welke regels in dezen op haar van toepassing zijn.

Ad f)

In 2025 heeft het HCL een aanvang gemaakt met de ingebruikname van een eigen e-depot. Het e-depot van het HCL is daarmee nog volop in ontwikkeling, zowel qua aan te bieden dienstverlening als qua aantal afnemende klanten.

Ad g)

Ter mitigatie van toekomstige transitie- en ww-verplichtingen inzake het AMV-project, heeft het HCL de afgelopen jaren een bestemmingsreserve opgebouwd. Bij de door het Nationaal Archief aangekondigde wens tot voortijdige beëindiging van de onderliggende overeenkomst is het beleidsuitgangspunt van het bestuur dat het NA aan haar volledige toekomstige verplichtingen dient te voldoen, mede ter dekking van nog niet door de opgebouwde reserve gedekte toekomstige transitie- en ww-verplichtingen.

Kengetallen

Het BBV kent een verplichte set van financiële kengetallen. Naast de kengetallen dient een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie te worden opgenomen.

Overzicht Ratio's / kengetallen

	Ultimo 2024	Ultimo 2023
Liquiditeit	6,71	6,52
Solvabiliteit	0,31	0,2
Netto schuldquote	0	<0
EMU Saldo (x € 1.000)	1.584	480
Structurele exploitatieruimte	4,06%	-0,97%

Liquiditeitsratio

De liquiditeitsratio geeft inzicht in de mate waarin de organisatie in staat is (voor de korte termijn) aan haar financiële verplichtingen te voldoen en hangt samen met de beschikbaarheid van afdoende vlottende middelen (vlottende activa) om aan de kortlopende verplichtingen (vlottende passiva) te voldoen en wordt

uitgedrukt in een verhoudingsgetal of ratio. Onder liquiditeitsratio wordt verstaan de vlottende activa ten opzichte van de vlottende passiva. De liquiditeitspositie wordt als gezond beoordeeld bij een liquiditeitsratio van > 1 .

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de GR in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. De VNG gaat uit van een norm van minimaal 20%. Hierbij geldt dus hoe hoger hoe beter. Bij de beoordeling van dit kengetal moet in ogenschouw worden genomen, dat het HCL een GR is en sinds de oprichting een maximale reserve van 10% mag hebben.

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de GR ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) gaat uit van een norm van maximaal 130%. Hierbij geldt dus hoe lager hoe beter.

EMU-saldo

Het EMU-saldo is een weergave van het vorderingensaldo en geeft weer het gerealiseerde saldo van de ontvangsten en uitgaven van de organisatie, berekend op transactiebasis.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves, te delen door de totale baten. Met behulp van dit kengetal kan worden beoordeeld in welke mate sprake is van een begrotingsevenwicht.

2.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Het HCL kent twee archiefbewaarplaatsen, gevestigd in Maastricht en in Heerlen. Het gebouw in Maastricht huurt zij van Rijksvastgoed. Het gebouw is niet in eigendom, maar sinds 1 januari 2019 komt het volledige onderhoud van het pand voor rekening van het HCL, waartoe zij vanuit het Rijk een jaarlijkse vergoeding ontvangt. Ten behoeve van het uitvoeren van het onderhoud is een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) opgesteld. Om voldoende middelen te hebben om het MJOP te kunnen uitvoeren, beschikt het HCL over een Egalisatievoorziening Groot Onderhoud Gebouwen.

De archiefbewaarplaats in Heerlen, gevestigd in de Christus Koning Kerk (CKK), wordt onderhouden voor rekening en risico van de gemeente Heerlen. Voor huur en onderhoud is het HCL een jaarlijkse vergoeding aan de gemeente Heerlen verschuldigd.

2.4 Financiering

Door het Algemeen Bestuur (AB) is het normenkader voor rechtmatigheid vastgesteld in de Financiële Verordening. Hierbij dienen met name risico's bij financieringen beheersbaar te zijn en de kosten van geldleningen zo veel mogelijk beperkt.

Door de invoering van het schatkistbankieren zijn decentrale overheden verplicht hun (tijdelijk) overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Per 31 december 2024 wordt een bedrag van € 7.915.971 aangehouden bij het Ministerie van Financiën. Het drempelbedrag (het bedrag dat gemiddeld buiten de schatkist mag worden gehouden) bedraagt € 250.000.

De renterisiconorm is voor Gemeenschappelijke Regelingen wettelijk vastgesteld op 8,2% van de begrotingsomvang. Van de langlopende schuld mag maximaal dat bedrag aan een renteherziening onderhevig zijn. De renterisiconorm is niet van toepassing voor het HCL.

2.5 Bedrijfsvoering

Aan het hoofd van het openbaar lichaam HCL staat het algemeen bestuur (AB). De voorzitter en twee leden van het algemeen bestuur hebben zitting in het dagelijks bestuur (DB). De ambtelijke leiding van het HCL is belegd bij een door het algemeen bestuur benoemde algemeen directeur, die wordt bijgestaan door een adjunct-directeur/, tevens hoofd bedrijfsvoering.

Het HCL kent vier afdelingen (Dienstverlening en Publiekszaken, Archieven en Collecties, Toezicht en Advies, en Bedrijfsvoering) die tezamen één programma verzorgen: de uitvoering van de archiefwet voor de deelnemers in de GR. De organisatie heeft één managementteam, dat direct leiding geeft aan alle medewerkers en vrijwilligers.

2.6 Rechtmatigheid

In de GR HCL (GR HCL artikel 21) is opgenomen dat jaarlijks een jaarrekening wordt opgesteld met een verklaring omtrent getrouwheid en rechtmatigheid, afgegeven door een accountant. Vanaf het boekjaar 2023 moet het dagelijks bestuur van het HCL de rechtmatigheid verantwoorden in de jaarrekening. Ingevolge de (aanpassing van de) Gemeentewet, het BBV en het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) is een Intern Controle Plan (ICP) vastgesteld voor de verantwoording van de financiële rechtmatigheid.

In de rechtmatigheidsverantwoording geeft het dagelijks bestuur aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met vastgestelde kaders en relevante wet- en regelgeving. Deze verantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van de taken en omvat het begrotings-, voorwaarden, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. De verantwoording is opgenomen na de toelichting over het overzicht van baten en lasten.

Naar aanleiding van de uitgevoerde rechtmatigheidsverantwoording stelt het dagelijks bestuur vast dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens van € 234.489. Wel onderkent zij op aanbestedingsgebied een tweetal risico's, welke actie vereisen.

Op het gebied van onderhoud is geconstateerd dat sinds het overgaan van de onderhoudstaak van het Rijksvastgoedbedrijf naar het HCL niet is aanbesteed. Hoewel de aanleiding daarvoor valide is - in de periode 2019-2022 was er sprake van een pilotsituatie met evaluatie terwijl er in 2023 en 2024 door het Rijk geen beleidskeuze is gemaakt richting toekomst waardoor de beschikbaarstelling door het Rijk van structurele, meerjarige middelen ten behoeve van het uitvoeren van onderhoud tot op heden op zich laat wachten – ontslaat dit het HCL in principe niet van de verplichting tot aanbesteden. Door het algemeen bestuur is dit onderkend onder andere resulterend in een schrijven naar de Minister met de vraag om duidelijkheid in dezen. Na antwoord van de Minister waarin verzekerd wordt dat het HCL – net als de andere RHC's – zonder financieel risico haar onderhoud kan aanbesteden, is in de zomer van 2024 direct een drietal aanbestedingstrajecten in gang gezet. Deze kenden de vorm van meervoudig onderhandse aanbesteding voor een periode van 3 jaar, daarmee onder de Europese aanbestedingsgrens blijvend, vanwege de aanstaande pensionering van vrijwel het gehele team Onderhoud en Huisvesting van het HCL in deze periode. Door te kiezen voor een periode van 3 jaar, wordt geborgd dat het HCL de mogelijkheid houdt om op het gebied van onderhoud en huisvesting andere (personele) keuzes te maken zonder vast te zitten aan meerjarige onderhoudsverplichtingen. Alle aanbestedingstrajecten zijn positief verlopen en per 1 januari 2025 is het

onderhoud opnieuw gegund. Daarmee is het geconstateerde aanbestedingsrisico op het gebied van onderhoud opgeheven.

Een tweede aanbestedingsrisico doet zich vanaf 2025 voor en is gerelateerd aan ICT. Op het gebied van ICT-ondersteuning maakt het HCL gebruik van de diensten van Parkstad-IT. Indertijd is door HCL gekozen voor Parkstad-IT omdat er op deze wijze kon worden gekozen voor inbesteding zonder aanbestedingsverplichting. Parkstad-IT maakte immers onderdeel uit van de gemeente Heerlen, welke in dezen voor een diversiteit aan overheidsorganisaties als centrumgemeente fungeerde. Parkstad-IT gaat per 2025 verder als de GR Solido, waarin alleen gemeenten deelnemer kunnen zijn en GR'en in principe alleen als klant diensten kunnen afnemen. Dit onderscheid betekent dat de GR HCL geen deelnemer kan worden – wat wel de insteek was na uittreding van het Rijk per 2027 – en er dus niet langer sprake is van inbesteding maar van een plicht tot aanbesteding. Bovenstaand betekent dat op het gebied van ICT-ondersteuning de GR HCL vanaf 2025 onrechtmatig handelt en de ICT-ondersteuning (Europees) zou moeten aanbesteden.

2.7 Verbonden partijen

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin het HCL een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Van een financieel belang is sprake bij het ter beschikking stellen van een bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat, onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Een bestuurlijk belang is aanwezig bij zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Het HCL heeft geen verbonden partij.

2.8 Organisatiegegevens

Statutaire naam : Historisch Centrum Limburg
Vestigingsplaats : Maastricht
Rechtsvorm : Openbaar lichaam op basis van de wet gemeenschappelijke regelingen (WGR)
Locaties: Sint Pieterstraat 7, 6211 JM Maastricht
Navolaan 83, 6414 HE Heerlen

Doelstelling

Het HCL heeft tot doel "de belangen van de minister en de colleges B&W bij alle aangelegenheden betreffende de archiefbescheiden, collecties, individuele documenten en dergelijke die berusten in de rijksarchiefbewaarplaats in de provincie en de archiefbewaarplaatsen van de gemeenten, in gezamenlijkheid te behartigen".

Directie

De directie wordt gevoerd door algemeen directeur (1,0 fte) Lita Wiggers. De directeur valt onder de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De bezoldiging van de directeur ligt onder het van toepassing zijnde WNT-maximum. Voor nadere toelichting wordt verwezen naar hoofdstuk 6.1.

Bestuur (op 31 december 2024)

Naam	Namens	AB	DB
Hans Teunissen	Rijk	Lid	Lid
Jan Pommer	Rijk	Lid	
Manon Fokke	Gemeente Maastricht	Voorzitter	Voorzitter
Frans Bastiaens	Gemeente Maastricht	Lid	
Jody Clemens	Gemeente Heerlen	Lid	
Casper Gelderblom	Gemeente Heerlen	Lid	Lid

De bestuursleden vallen onder de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De bezoldiging van de bestuursleden ligt onder het van toepassing zijnde WNT-maximum. Voor nadere toelichting wordt verwezen naar van deze jaarrekening. Er is een vacatieregeling vastgesteld.

2.9 Openbaarheid

Conform artikel 3.5 van de Wet Open Overheid (WOO) worden het beleid en de uitvoering van de wetgeving verantwoord in het jaarverslag; hier is nog geen standaardmodel voor. Het HCL plaatst zoals voorgeschreven de vastgestelde jaarstukken alsmede het ondernemingsplan inclusief begroting en meerjarenraming digitaal op Decentrale Regelgeving en Officiële Publicaties (DROP). Daarnaast worden deze gepubliceerd op onze website: www.historischcentrumlimburg.nl.

2.10 Ondertekening

De jaarrekening 2024 is gecontroleerd door Kalnenek Accountants te Landgraaf. De door dit kantoor afgegeven accountantsverklaring is bij deze jaarrekening gevoegd in bijlage 3.

Het algemeen bestuur van het Historisch Centrum Limburg verklaart hierbij dat zij instemt met het voorstel inzake resultaatbestemming zoals opgenomen in hoofdstuk 6.3 en vervolgens de jaarrekening 2024 heeft vastgesteld.

Maastricht, DATUM

Naam:

Functie:

Handtekening:

Naam:

Functie:

Handtekening:

3. Baten en lasten met toelichting

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Begroting 2024 (2e wijziging)	Realisatie 2023
BATEN				
Algemene baten				
Lumpsumbijdrage Rijk	1.647.601	1.402.000	1.483.632	1.483.635
Lumpsumbijdrage Maastricht	342.295	1.192.000	355.912	1.134.924
Lumpsumbijdrage Heerlen	272.832	967.000	283.974	920.830
Bijdrage huur- en onderhoud Rijk	1.973.032	1.977.000	1.973.032	1.973.030
Totaal algemene baten	4.235.760	5.538.000	4.096.550	5.512.419
Directe baten				
Bijdrage e-depot	50.000	50.000	50.000	50.000
Opbrengst e-depot	47.442	0	0	0
Opbrengst Bestuursovereenkomst Provincie	508.658	482.000	508.658	490.037
Opbr. overige DVO-partners adviesdiensten	953.001	1.033.000	900.000	922.649
Opbr. overige DVO-partners archief diensten	612.531	465.000	598.000	519.062
Bijdrage inwoning SHCL	144.954	140.000	144.954	132.250
Opbrengst studiezaal	13.273	19.000	11.867	16.266
Totaal directe baten	2.329.858	2.189.000	2.213.479	2.130.263
Overige baten				
Rentebaten	243.876	120.000	185.893	183.147
Egalisatierekening huurverplichting CKK	132.818	143.000	129.000	27.440
Incidentele btw teruggaaf	1.270.095	0	1.271.312	0
Overige baten	101.643	4.000	126.596	12.020
Verhuur CKK	34.300	35.000	37.157	14.292
Vrijval personele voorzieningen	571.347			
Onttrekking overige reserve	265.295			
	2.619.374	302.000	1.749.958	236.899
Totale baten	9.184.992	8.029.000	8.059.987	7.879.580

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Begroting 2024 (2e wijziging)	Realisatie 2023
LASTEN				
Salariskosten	4.268.438	4.512.000	4.446.933	4.035.447
Overige personele kosten	115.694	74.000	84.598	204.173
Kosten huur en onderhoud	1.476.768	1.975.000	1.661.991	1.514.106
Huisvestingskosten	287.056	454.000	339.422	488.924
ICT kosten	260.326	221.000	248.481	291.837
Algemene organisatiekosten	392.165	217.000	340.647	255.105
Directe kosten, archieven & collecties	246.092	297.000	306.582	254.088
Directe kosten, publiek & dienstverlening	23.083	20.000	22.666	2.626
Kosten projecten	82.124	0	0	31.729
Afschrijvingskosten	99.545	100.000	108.895	102.065
Kapitaallasten	966	0	889	1.512
Dotaties	328.027	382.000	265.000	528.998
Bestedingen uit bestemmingsreserves		-223.000		
Toevoeging bestemmingsreserve AMV			233.883	
Totale lasten	7.580.283	8.029.000	8.059.987	7.710.609
Gerealiseerd saldo baten en lasten	1.604.709	0	0	168.971
Mutaties reserves	-151.473			-168.971
Gerealiseerd resultaat	1.453.236			0

Het verslagjaar 2024 kent een gerealiseerd saldo baten en lasten van € 1.604.709. Gecorrigeerd voor mutaties in reserves, enerzijds een gevolg van toevoeging aan een voorziening verlofsparen en anderzijds als gevolg van gedeeltelijke vrijval van de Bestemmingsreserve Digitalisering militair archief gezag van Limburg en de Bestemmingsreserve Restauratie registers, bekend dit een gerealiseerd resultaat van € 1.452.236.

Hieronder wordt een toelichting gegeven op de belangrijkste afwijkingen van de realisatie 2024 ten opzichte van enerzijds de realisatie 2023 en anderzijds de begroting 2024 (2^e begrotingswijziging).

Toelichting afwijkingen realisatie 2024 ten opzichte van realisatie 2023

Algemene baten

Als gevolg van de uitspraak van de Belastingdienst inzake btw dd 12 januari 2024 heeft het HCL de btw over door haar gemaakte kosten met terugwerkende kracht over de periode 2020-2023 integraal kunnen terugvorderen. Hierdoor ontstond een incidentele btw bate van ruim € 1.270.000 (opgenomen onder overige baten). Tevens ontstaat er vanaf 2024 een jaarlijkse btw bate, welke voor 2024 circa € 225.000 bedroeg. De btw bate over 2020-2024 is in 2024 in de verhouding van de bijdragen van Maastricht (55%) en Heerlen (45%) in de vorm van een incidentele correctie op de lumpsumbijdrage teruggegeven aan de beide gemeentelijke GR-partners, hetgeen de lagere bijdrage van zowel Maastricht als Heerlen in 2024 verklaart. De stijging van de lumpsumbijdrage van het Rijk is het resultaat van loon- en prijsindexering.

Directe baten

In 2024 hebben de eerste gemeenten gebruik gemaakt van e-depot dienstverlening van het HCL, met bijbehorende inkomsten van ruim € 47.000.

De hogere opbrengsten van overige DVO-partners inzake archiefdiensten waren het gevolg van overbrenging van additionele analoge archieven naar het HCL, tegen de daarbij horende vergoeding per m1.

Overige baten

Het jaar 2024 was het eerste volledige jaar dat het HCL aan de gemeente Heerlen huur betaalde voor het gebruik van de CKK en huur ontving voor het gedeeltelijk terugverhuren van de CKK. Daarmee was 2024 ook het eerste jaar dat de egalisatierekening huurverplichting CKK van toepassing was.

Onder het BBV is het – met een enkele uitzondering – niet mogelijk om personele voorzieningen aan te leggen. Als gevolg daarvan vallen de opgebouwde personele voorzieningen voor vakantiedagen en ww-verplichtingen in 2024 vrij, leidend tot een incidenteel resultaat van ruim € 571.000. Voorgesteld wordt om dit bedrag in de vorm van een bestemmingsreserve personeel opnieuw vast te leggen, als onderdeel van het zichtbaar maken van opgebouwde verplichtingen ten behoeve van in 2026 toetredende GR-deelnemers. Om de overige reserve in lijn te brengen met de maximale reserve conform de GR bepalingen, is een bedrag van € 265.295 aan de algemene reserve onttrokken. Voorgesteld wordt om dit bedrag naar rato van de bijdrage toe te voegen aan een specifieke bestemmingsreserve voor beide gemeentelijke deelnemers. Als gevolg van een stijgende rente, waren de rentebaten circa € 60.000 hoger dan in 2023.

Personeelskosten

De salariskosten zijn gestegen als gevolg van CAO-indexering.

De overige personele kosten zijn gedaald, als gevolg van wegvallende externe inhuur.

Huisvestingskosten

Als gevolg van dalende marktprijzen, waren de kosten van gas en elektra lager in 2024 dan in 2023.

Algemene organisatiekosten

De stijging van de algemene organisatiekosten worden voor het grootste deel veroorzaakt door de kosten van meerdere aanbestedingen en het inzetten van externe ondersteuning ten behoeve van het productierijp maken van het e-depot.

Kosten projecten

In het verslagjaar is het project Militair Gezag van Limburg afgerond. De kosten bedroegen ca. € 80.000.

Dotaties

De dotatie betreft de jaarlijkse toevoeging van het verschil tussen de van het Rijk ontvangen bijdrage voor onderhoud van de archiefbewaarplaats in Maastricht en de in dit kader gemaakte kosten.

Toelichting afwijkingen realisatie 2024 ten opzichte van begroting 2024 (2^e wijziging)

Algemene baten

Eind 2024 ontving het HCL een bedrag van € 164.000 aan nagekomen loon- en prijsindexatie van het Rijk.

Directe baten

In de begroting van 2024 (2^e wijziging) was er nog geen rekening mee gehouden dat er reeds in 2024 facturen konden worden verstuurd vanwege e-depot dienstverlening, resulterend in ruim € 47.000 hogere opbrengsten.

DVO-partners deden inzake zowel advies- als archiefdienstverlening in de tweede helft van 2024 een iets groter beroep op het HCL dan van te voren voorzien, met in totaal bijna € 70.000 hogere opbrengsten als gevolg.

Overige baten

Door een aanhouden hogere rente op schatkistbankieren, lagen de bijbehorende rentebaten circa € 58.000 hoger dan begroot.

Onder de BBV is het – met een enkele uitzondering – niet mogelijk om personele voorzieningen aan te leggen. Als gevolg daarvan vallen de opgebouwde personele voorzieningen voor vakantiedagen en ww-verplichtingen in 2024 vrij, leidend tot een incidenteel resultaat van ruim € 571.000. Voorgesteld wordt om dit bedrag in de vorm van een bestemmingsreserve personeel opnieuw vast te leggen, als onderdeel van het zichtbaar maken van opgebouwde verplichtingen ten behoeve van in 2026 toetredende GR-deelnemers.

Om de overige reserve in lijn te brengen met de maximale reserve conform de GR bepalingen, is een bedrag van € 265.295 aan de algemene reserve onttrokken. Voorgesteld wordt om dit bedrag naar rato van de bijdrage toe te voegen aan een specifieke bestemmingsreserve voor beide gemeentelijke deelnemers.

Personele kosten

Medio 2024 ontving het HCL een correctie van € 147.000 van de gemeente Maastricht inzake doorbelasting van de door haar verwerkte salarislasten van HCL medewerkers over 2023. Deze correctie blijkt structureel te zijn, en zal dan ook in toekomstige begrotingen worden meegenomen.

Kosten huur en onderhoud

De vervanging van de BMI op locatie Maastricht – kosten € 180.000 – is doorgeschoven naar 2025.

Huisvestingskosten

De eindafrekening van gas en elektriciteit viel € 50.000 lager uit dan verwacht.

Algemene organisatiekosten

Het tussentijds uitvallen van een medewerker leidde tot noodzakelijke externe inhuur, met kostenplaatje van circa € 50.000.

Kosten projecten

In het verslagjaar is het project Militair Gezag van Limburg afgerond. De kosten bedroegen ca. € 80.000.

3.1 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting, de verordeningen van Historisch Centrum Limburg en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 26 maart 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag, omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 234.489. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding

Het dagelijks bestuur stelt vast dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens van € 234.489.

In de paragraaf bedrijfsvoering / rechtmatigheid is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het dagelijks bestuur ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

3.2 WNT-verantwoording

De WNT is van toepassing op Historisch Centrum Limburg. Het voor Historisch Centrum Limburg toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233,000,-. Dit betreft het algemeen bezoldigingsmaximum.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2024	
bedragen x € 1	L. Wiggers
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01-01-24 t/m 31-12-24
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	127.838,71
Beloningen betaalbaar op termijn	21.903,00
<i>Subtotaal</i>	<i>149.741,71</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0
Bezoldiging	149.741,71
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2023	
bedragen x € 1	L. Wiggers
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1-1-2023 t/m 31-12-2023
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging ⁹	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	121.764,80

Beloningen betaalbaar op termijn	20.647,92
<i>Subtotaal</i>	<i>142.412,72</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000
Bezoldiging	142.412,72

1d. Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder

Gegevens 2024		
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE	in 2024 Actief van dd t/m dd
H. Fokke	Voorzitter	1-3-24 t/m 31-12-24
H. Fokke	Lid	1-1-24 t/m 29-2-24
J.C.M. Pommer	Lid	12-9-24 t/m 31-12-24
J.M.T. Teunissen	Lid	1-1-24 t/m 31-12-24
F.H. Bastiaens	Lid	1-1-24 t/m 31-12-24
C. Gelderblom	Lid	1-1-24 t/m 31-12-24
J.M.M. Clemens	Lid	1-1-24 t/m 31-12-24

2. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

4. Balans met toelichting

Balans	31-12-2024	31-12-2023
ACTIVA		
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa		
Investeringen met een economisch nut	408.692	476.907
Subtotaal vaste activa	408.692	476.907
VLOTTENDE ACTIVA		
Uitzettingen rentetypische looptijd < jr		
Debiteuren	1.087.097	1.780.624
Schatkistbankieren	7.915.971	5.370.178
Overlopende activa	90.710	88.150
Overige vorderingen	107.270	166.322
Liquide middelen		
Bankrekeningen	88.725	394.694
Kasgeld	504	1.621
Subtotaal vlottende activa	9.290.277	7.801.589
TOTAAL ACTIVA	9.698.968	8.278.497

Balans	31-12-2024	31-12-2023
PASSIVA		
EIGEN VERMOGEN		
Besteedbaar vermogen		
bestemmingsreserves	1.203.936	883.492
Overige reserve	338.720	604.015
Resultaat boekjaar	1.453.236	168.971
Subtotaal eigen vermogen	2.995.892	1.656.478
VOORZIENINGEN		
Egalisatierekening aanpassing huurvergoeding	15.273	19.091
Egalisatierekening groot onderhoud gebouwen	4.012.266	3.725.787
Voorziening WW-verplichtingen	0	328.254
Voorziening transitie HCL	105.987	115.640
Egalisatierekening bijdragen huurverplichtingen CKK	1.107.250	1.236.250
Voorziening verlofsparen	77.548	
Subtotaal voorzieningen	5.318.325	5.425.023
Netto lopende schulden rentetypische looptijd < jr		
Overige schulden	162.097	564.984
Reservering vakantiedagen	0	245.907
Vooruitontvangen bedragen	13.833	15.833
Nog te betalen kosten	1.208.821	370.272
Subtotaal schulden op korte termijn	1.384.751	1.196.996
TOTAAL PASSIVA	9.698.968	8.278.497

Toelichting op de Balans**31-12-2024****31-12-2023****ACTIVA****VASTE ACTIVA****Materiële vaste activa**

Aanschafwaarde begin boekjaar	4.717.957	4.602.389
Bi: investeringen boekjaar	31.330	115.567
Af: desinvesteringen boekjaar	0	0
Aanschafwaarde ultimo boekjaar	4.749.287	4.717.957
Afschrijvingen begin boekjaar	4.241.052	4.139.141
Bij: afschrijvingen boekjaar	99.544	101.909
Af: afschrijvingen desinvesteringen boekjaar	0	0
Afschrijvingen ultimo boekjaar	4.340.595	4.241.050
Boekwaarde ultimo boekjaar	408.692	476.907

VLOTTENDE ACTIVA**Vorderingen**

Debiteuren	1.087.097	1.780.624
-------------------	------------------	------------------

Dit betreft het saldo debiteuren per 31 december

Schatkistbankieren

BNG paraplu rekening schatkistbankieren	7.915.971	5.370.178
---	-----------	-----------

Overlopende activa

Directe materiële lasten	0	2.511
Huur CKK	31.112	30.060
Licenties & hostingkosten	46.949	54.609
Organisatie- en overheadkosten	12.649	970
	90.710	88.150

Overige vorderingen

Doorberekening personeelslasten	0	17.721
Dienstverlening en leveringen	0	58.328
JHF inz. Piet Killaers archief	15.000	0
Elek, Gas, Water afrekening	9.247	4.140
Teruggaaf 2022 50% energiebelasting	24.786	24.611
Rentebaten	56.737	59.021
Stichting behoud mijnhistorie	0	2.500
Loyalis verzekering	1.500	0
	107.270	166.321

liquide middelen

Rabobank rekening-courant	54.055	360.277
Rabobank bedrijfsSpaarRekening	34.357	33.989
BNG betaalrekening schatkistbankieren	313	428
Kasgeld	504	1.623
	89.229	396.317

Totaal activa

1.782.998	2.908.320
------------------	------------------

Toelichting op de Balans**31-12-2024****31-12-2023****EIGEN VERMOGEN****Bestemmingsreserves***Specificatie verloop boekjaar*

Stand begin boekjaar	1.052.463	985.983
Bij: toevoegingen boekjaar:		
* toevoeging uit bestemmingfondsen eerdere boekjaren		
* toevoeging uit bestemming voordelig exploitatiesaldo bkjr	231.516	168.971
Af: bestedingen boekjaar	-80.043	-102.491
* uitgave uit bestemmingsfondsen eerdere boekjaren		
Stand ultimo boekjaar	1.203.936	1.052.463

Specificatie samenstelling ultimo boekjaar

- Militair Gezag van Limburg	85.500	85.500
Digitalisering archief Militair gezag van Limburg	3.170	83.213
- Restauratie registers	6.261	4.741
- incidentele rijksbijdragen DTR-gelden	401.018	401.018
- Legaat	9.860	9.860
- Atelier Materiële Voorbereiding (AMV)	698.127	468.131
	1.203.936	1.052.463

Overige reserves*Specificatie verloop boekjaar*

Stand begin boekjaar	604.015	604.015
Bij: - voordelig exploitatiesaldo bj	0	0
Af: - onttrekking t.g.v. bestemmingsreserves	265.295	0
Stand ultimo boekjaar	338.720	604.015

Voorzieningen**Egalisatierekening aanpassing huurvergoeding (art. 44, lid 2 voorziening)**

Deze egalisatierekening heeft betrekking op een in 2016 van het Rijk ontvangen afkoopsom ad € 56.000 inzake een te hoge in rekening gebrachte huurvergoeding van het kerk- en kloostercomplex in Maastricht in het verleden, welke jaarlijks conform bestuursbesluit wordt gebruikt ter gedeeltelijke dekking van de huurvergoeding welke het HCL ten behoeve van de huur van het kerk- en kloostercomplex in Maastricht aan het Rijk verschuldigd is.

Deze egalisatierekening loopt t/m einde 2028 en kent op dat moment een nul-saldo.

Specificatie verloop boekjaar	2024	2023
Stand begin boekjaar	19.091	22.909
Bij: dotatie t.l.v. exploitatie boekjaar	0	0
Af: vrijval t.g.v. exploitatie boekjaar	3.818	3.818
Stand ultimo boekjaar	15.273	19.091

Egalisatierekening onderhoud gebouwen (art. 44, lid 1c voorziening)

Per 1 januari 2019 heeft er op het gebied van gebouwenonderhoud een stelselwijziging plaatsgevonden, waardoor het (R)HCL sinds die datum verantwoordelijk is voor het gehele onderhoud van de door haar van het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) gehuurde gebouwen.

Jaarlijks stelt het Rijk middelen ter beschikking ten behoeve van huur en onderhoud van het rijksmonumentale kerk- en kloostercomplex in Maastricht waar het HCL gevestigd is. De kosten van beheer en onderhoud huisvesting Rijkspand bestaan, naast materiële lasten (uitgaven), uit personele lasten (uitgaven) met betrekking tot eigen personeel en wel een drietal medewerkers welke voor gemiddeld 75% belast zijn met beheer- en onderhoudstaken huisvesting Rijkspand.

De middelen welke niet ten behoeve van huur en onderhoud worden aangewend, worden toegevoegd aan de egalisatierekening ter dekking van toekomstige onderhoudskosten. Ten aanzien van de vereiste hoogte van de egalisatievoorziening zijn op dit moment geen bestuursafspraken gemaakt. De accountant heeft in haar bevindingen het advies gegeven deze – na uittreding van het Rijk - af te stemmen op de verwachte huur- en onderhoudskosten voortkomend uit het MJOP.

Specificatie verloop boekjaar	2024	2023
Stand begin boekjaar	3.725.787	3.509.039
- jaarbijdrage	1.307.279	1.438.548
Af: kosten beheer en onderhoud boekjaar:		
- materiële lasten	846.800	1.088.300
- personele lasten	174.000	133.500
Stand ultimo boekjaar	4.012.266	3.725.787

Voorziening WW-Verplichtingen

Onder BBV is het niet toegestaan om een voorziening betreffende toekomstige ww-verplichtingen aan te leggen. Implicatie is dat de gelden welke in deze voorziening tot en met boekjaar 2023 waren toegevoegd in 2024 in het resultaat dienen vrij te vallen.

Specificatie verloop boekjaar	2024	2023
Stand begin boekjaar	328.254	300.983
Bij: dotatie t.l.v. exploitatie boekjaar	0	117.271
Af: uitkeringen t.l.v. voorziening boekjaar	0	90.000
Af: vrijval in resultaat	328.254	0
Stand ultimo boekjaar	0	328.254

Voorziening transitie HCL (art. 44, lid 2 voorziening)

In het kader van toetreding van de gemeente Heerlen per 1 januari 2020 is eind 2019 de op dat moment gevormde voorziening gericht op de eerder beoogde fusie met het SHCL bij bestuursbesluit omgezet in een voorziening transitie HCL, met als doel om de transitiekosten betrekking hebbend op integratie van

Maastricht en Heerlen en een toekomstige uittreding van het Rijk te kunnen dekken. Een voorbeeld van deze kosten is de aanbesteding en integratie van de collectiebeheersystemen van beide locaties, welke voor 2025 en 2026 is voorzien. Een ander voorbeeld is de te herziene inrichting van het interne informatiebeheer van het HCL, welke na de voorziene uittreding van het Rijk in 2027 gaat vallen onder het provinciale toezichtskader. Een derde voorbeeld is het BBV-compliant maken van de financiële inrichting van het HCL, welke in 2024 is ingezet en in 2025 in de dagelijkse bedrijfsvoering wordt geëffectueerd. Verwachting is dat de voorziening transitie HCL per ultimo 2025 een nul-saldo kent.

Specificatie verloop boekjaar	2024	2023
Stand begin boekjaar	115.640	115.640
Bij: dotatie t.l.v. exploitatie boekjaar	0	0
Af: kosten t.l.v. exploitatie boekjaar	9.653	0
Stand ultimo boekjaar	105.987	115.640

Egalisatierekening bijdragen huurverplichtingen CKK Heerlen (art. 44, lid 2 voorziening)

Deze egalisatierekening heeft betrekking op in het verleden niet door de gemeente Heerlen in rekening gebrachte huurkosten van het gebruik van HCL van het Thermenmuseum (jan 2020 – aug 2022) en het eerste jaar van ingebruikname van de CKK (aug 2022 – juli 2023), welke conform bestuursbesluit door het HCL zijn toegevoegd aan de egalisatierekening ter gedeeltelijke dekking van de jaarlijkse huurvergoeding welke het HCL vanaf augustus 2023 ten behoeve van de huur van de CKK aan de gemeente Heerlen verschuldigd is. Vanaf de datum aanvang huur CKK Heerlen wordt gedurende de looptijd van de huurverplichting (10 jaar, tot en met 31 juli 2032) jaarlijks/tijdsgehang een evenredig deel van de opgebouwde egalisatierekening vrijvallen ten gunste van de exploitatierekening.

Deze egalisatierekening loopt t/m het einde van de huidige huurperiode van de CKK door het HCL, te weten juli 2032, en kent per eind juli 2032 een nul-saldo.

Specificatie verloop boekjaar	2024	2023
Stand begin boekjaar	1.236.250	1.080.000
Bij: dotatie t.l.v. exploitatie boekjaar	0	210.000
Af: vrijval t.g.v. exploitatie boekjaar	129.000	53.750
Stand ultimo boekjaar	1.107.250	1.236.250

Voorziening verlofsparen

Tot en met boekjaar 2023 kende het HCL een voorziening voor openstaande vakantiegeldverplichtingen. Conform BBV mag een dergelijke voorziening alleen worden getroffen voor opgebouwde verlofuren in het kader van verlofsparen. Conform de CAO SGO kunnen medewerkers jaarlijks naast hun bovenwettelijke verlofuren vanuit het IKB maximaal 187 verlofuren kopen en toevoegen aan het persoonlijke saldo verlofuren. Hiermee kan worden gespaard voor langdurig verlof dan wel vervroegde pensionering. De financiële tegenwaarde van opgebouwde uren in het kader van verlofsparen betreffen uitgesteld loon en zijn daarmee een toekomstige verplichting naar medewerkers.

De financiële tegenwaarde van alle andere opgebouwde vakantiedagen valt daarmee vrij in het resultaat over 2024.

Specificatie verloop boekjaar	2024	2023
Stand begin boekjaar	0	0
Bij: dotatie t.l.v. exploitatie boekjaar	77.548	0
Af: vrijval t.g.v. exploitatie boekjaar	0	0
Stand ultimo boekjaar	77.548	

Schulden op korte termijn

	31-12-2024	31-12-2023
Crediteuren	162.097	564.984

Dit betreft de ultimo boekjaar openstaande schulden aan crediteuren volgens de uit de financiële administratie opgemaakte saldijst.

Vooruitontvangen bedragen	31-12-2024	31-12-2023
Huur archiefruimte	13.833	15.833

Nog te betalen kosten	31-12-2024	31-12-2023
Personele lasten	891.472	54.870
Directe materiële lasten		22.445
Huisvestingskosten	133.335	90.585
Organisatie- en overheadkosten	58.884	33.467
Omzetbelasting 4e kwartaal	125.141	168.905
Vakantiedagenverplichting	0	245.907
	1.208.832	616.179

5. Grondslagen

Algemeen

Algemene waarderingsgrondslag

De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva, alsmede voor de bepaling van het resultaat, is de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Deze jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de betreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva genomen tegen nominale waarde.

Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

Investerings met een economisch nut zijn investeringen in zaken die verhandelbaar zijn en/of kunnen bijdragen aan het genereren van middelen.

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen.

Ontvangen investeringssubsidies worden in mindering gebracht op de geïnvesteerde bedragen.

De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen inkoopprijs of lagere marktwaarde.

Uitzettingen en overlopende activa

De uitzettingen en overlopende activa worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid. De posten hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Liquide middelen

De liquide middelen (bestaande uit kas- en banksaldi) worden gewaardeerd op de nominale waarde en staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking aan de organisatie.

Algemene reserve

De algemene reserve dient als algehele buffer om toekomstige tegenvallers te kunnen opvangen.

Bestemmingsreserves

Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan door het bestuur een bepaalde bestemming is gegeven. Het bedrag van de bestemmingsreserve ultimo het jaar dient onderbouwd te zijn met bestuursbesluiten van het algemeen bestuur dan wel opgenomen te zijn in het voorliggende voorstel tot resultaatbestemming.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden opgenomen voor de nominale waarde.

Vaste schulden

Onder de vaste schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De schulden worden gewaardeerd op de geamortiseerde kostprijs.

Netto vlottende schulden en overlopende passiva

De netto vlottende schulden en overlopende passiva worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs en hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Langlopende niet uit de balans blijkende verplichtingen

Langlopende verplichtingen die niet blijken uit de balans, worden vermeld in de toelichting op de balans onder "Niet uit de balans blijkende informatie".

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de bedrijfsopbrengsten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. Baten worden verantwoord in het jaar waarin de opbrengst is gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige bedrijfskosten worden opgenomen tegen uitgaafsprijs.

Pensioenpremies

De organisatie heeft voor zijn werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. De regeling is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP.

De organisatie heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De pensioenregeling is daarom verwerkt als een toegezegde-bijdrage-regeling en heeft alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording

Algemeen

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties;
- De financiële rechtmatigheid betrekking heeft op het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium:
 - o Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 26 maart 2025 door het algemeen bestuur is vastgesteld;
 - o Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijding van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld.
 - o Ten aanzien van het M&O criterium geldt het M&O beleid van onze organisatie bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik.

De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:

- Een verantwoordingsgrens van 3% (zijnde € 234.489) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
- Een rapporteringstolerantie van € 25.000,- is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

6. Overige gegevens

6.1 Controleplicht

Op basis van de GR HCL, het BBV en het Besluit Accountantscontrole decentrale overheden (BADO) is door Kalnenek accounts een accountantscontrole uitgevoerd. De accountant is gevraagd een oordeel te geven op de vraag of de jaarrekening van HCL het door de wet vereiste inzicht geeft. De uitslag van het onderzoek is door de accountant weergegeven in een controleverklaring over de getrouwheid van de jaarrekening, waaronder de in de jaarstukken opgenomen rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur. Daarnaast moet de jaarrekening voldoen aan de wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT).

6.2 Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming

Volgens de GR HCL, artikel 22 kan het saldo worden bestemd voor vorming van of toevoeging aan de reserve. De hoogte van de reserve wordt bepaald door het algemeen bestuur, gehoord de minister en de raden van de gemeenten. Voor zover een batig saldo niet wordt aangewend voor de reserve wordt het saldo naar rato uitgekeerd aan de deelnemers. De reserve bedraagt niet meer dan 10% van de gezamenlijke bijdragen van de minister en de gemeenten, tenzij door hen gezamenlijk een ander percentage wordt vastgesteld.

6.3 Voorstel

Met het voorleggen van de jaarrekening aan het dagelijks bestuur en – na zienswijze – het vaststellen door het algemeen bestuur wordt het bestuur verzocht om:

1. In te stemmen met en vaststellen van de jaarrekening 2024.
2. In te stemmen met het voorstel het resultaat van € 1.453.236 als volgt aan te wenden:
 - a) Instellen van een Bestemmingsreserve Restant vakantiedagen met toevoeging van een bedrag van € 217.411, als vervanging voor de huidige post Reservering vakantiedagen welke volgens BBV niet is toegestaan.
 - b) Instellen van een Bestemmingsreserve WW-verplichtingen met toevoeging van een bedrag van € 353.926, als vervanging voor de huidige Voorziening WW-verplichtingen welke volgens BBV niet is toegestaan.
 - c) Instellen van een specifieke Bestemmingsreserve Maastricht met – conform lumpsumverhouding met Heerlen – toevoeging van een bedrag van € 485.044, waarmee specifieke activiteiten ten behoeve van specifiek Maastricht kunnen worden gefinancierd. Te denken valt aan wettelijke verplichtingen zoals een dekking voor het afnemen van e-depot dienstverlening in 2025 en verder waarvoor anders in de vorm van een aanvullende bijdrage zou dienen te worden betaald, het digitaliseren van bouwtekeningen of andere specifieke veel geraadpleegde archieven van de gemeente Maastricht, het aantrekken van een educatief medewerker, of het organiseren van aanvullende publieksactiviteiten gericht op Maastricht.
 - d) Instellen van een specifieke Bestemmingsreserve Heerlen met – conform lumpsumverhouding met Maastricht – toevoeging van een bedrag van € 396.854, waarmee specifieke activiteiten ten behoeve van specifiek Heerlen kunnen worden gefinancierd. Te denken valt aan wettelijke verplichtingen zoals een dekking voor het afnemen van e-depot dienstverlening in 2025 en verder waarvoor anders in de

vorm van een aanvullende bijdrage zou dienen te worden betaald, of het digitaliseren van bouwtekeningen of andere specifieke veel geraadpleegde archieven van de gemeente Heerlen.

6.4 Gebeurtenissen na balansdatum

Geen.

6.5 Personele bezetting

Het gemiddeld aantal medewerkers is op 31 december 2024: 56,99 Fte.

6.6 WNT-verantwoording

De WNT-verantwoording is opgenomen na de toelichting op de baten en lasten (hoofdstuk 3.1).

6.7 Rechtmatigheidsverantwoording

De rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen na de toelichting op de baten en lasten (hoofdstuk 3.2).

6.8 Controleverklaring

De controleverklaring is opgenomen in hoofdstuk 7.

7. Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het algemeen bestuur van Gemeenschappelijke Regeling Historisch Centrum Limburg

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van Gemeenschappelijke Regeling Historisch Centrum Limburg (hierna: 'Historisch Centrum Limburg') te Maastricht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2024 en van het vermogen van Historisch Centrum Limburg op 31 december 2024 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

1. het overzicht van baten en lasten over 2024;
2. de balans per 31 december 2024;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2024.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur van Historisch Centrum Limburg d.d. 26 maart 2025 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Historisch Centrum Limburg zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 77.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2024. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 25.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie waaronder het jaarverslag, de programmaverantwoording en de paragrafen in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het d.d. 26 maart 2025 door het algemeen bestuur vastgestelde normenkader en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 26 maart 2025, het Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Landgraaf, 30 april 2025
Kalnenek Accountants

Origineel getekend door drs. E.E.T.M. Kalnenek RA
Partner

